

Békési Híradó

Róm 8:1-2 – Nincs tehát most már semmiféle kárhóztató ítélet azok ellen, akik a Krisztus Jézusban vannak, mivel az élet Lelkének törvénye megszabadított téged Krisztus Jézusban a bűn és a halál törvényétől.

XVIII. évfolyam 3. szám – A BÉKÉSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG DÍJTALAN IDŐSZAKI HÍRADÓJA – 2017. október

500 ÉVE REFORMÁCIÓ

*„Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk?”
(Róm 8, 31)*

450 ÉVE MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ

BÉKÉSI REFORMÁTUSOK 465 ÉVE

Mindeddig megsegített minket az Úr!
(1Sám 7:12)

Szerkesztői jegyzet

Kedves olvasók!

Történelmi lapszámot tart a kezében. A reformáció ötszázadik évfordulóját ünnepeljük és bizony ilyen kerek évforduló ritkán van a történelemben. A Harangszó ünnepi száma erre az alkalomra jelenik meg.

Lapszámunk másik aktualitását az adja, hogy hat évente elkövetkeznek az egyházi választások is, amikor a gyülekezetek tagjainak fel kell ismerniük Isten akaratát, és meg kell választaniuk az új presbitériumot a gondnokkal együtt. Buzdítok mindenkit, hogy éljen szavazati jogával, de szerencsés, ha a választáshoz járulók előtt az irodában ellenőrzik, hogy biztosan rajta vannak-e a listán. Én magam egy fiatalos, dinamikus, Istent és egyházát szerető presbitériumnak drukkolok és ennek megfelelően fogok ikszelni. Fontos, hogy aktív és széles körű ismeretekkel rendelkező gyülekezeti tagok kerüljenek be a presbitériumba.

A reformáció évfordulója kapcsán sokan feltették a kérdést, hogy van-e jelentősége ennek a dátumnak a mai ember számára? Egyáltalán: Minek ez a nagy felhajtás? Egy régi történelmi esemény a középkor végén vagy ha úgy tetszik: az újkor hajnalán. Luther és társai egy régen letűnt világból integetnek felénk. A hívő ember ezzel szemben másként érzékeli a világot vagy inkább úgy is fogalmazhatunk, hogy a hit érzékszervével felvértezve ki tud szakadni gondolatban a három dimenziós világból. Megláthatjuk, hogy Isten embereket támasztott titokzatos testében, az egyházban, akik felismerve Isten akaratát, a Szentírásra irányították a figyelmet. Isten igéje ugyanis nem csak kétezer vagy ötszáz éve volt élő és ható, hanem ma is az. A reformáció számos teológiai felismeréssel gazdagította meg a keresztyén gondolkodást. A protestantizmus felismerései a XVI. századból ma is érvényesek és meghatározóak. A történelmet ismerve viszont azt is látjuk, hogy Krisztus egyháza nem csak magaslatoakat élt meg, hanem hullámvölgyeket is. Minden generációnak meg kell térnie. Nem elég a nagymama hitéből élni. A folyamatos megújulás és megtérés hiánya meglátszik sajnos a mai református egyházban is. Használjuk ki az évfordulót és töltekezzünk Isten üzenetével! A személyes hit és istenkapcsolat helyreállítása a megoldás az egyház mai gondjaira. Áldott évforduló! Soli Deo Gloria!

Mucsi András a szerkesztő

Kedves Olvasó!

Egy rendkívüli lapszámot tart a kezében, mivel ez az esztendő a Magyarországi Református Egyház életében a tisztújítás éve. Ez év december 31-én lejár a mandátuma a 6 évvel ezelőtt megválasztott presbitériumoknak, ezért minden gyülekezetben gondnok- s presbiterválasztásra kerül sor. Ez a lapszám ezért került kiadásra.

A Békési Református Gyülekezet Presbitériuma a választás előkészítése során még tavasszal úgy határozott, hogy a jelenleg 24 fős testületet 16 főre csökkenti. Ezt az egyházmegyei közgyűlés júniusi gyűlésén jóváhagyta.

Az elmúlt hetekben minden választó jogosult egyháztagunkat levélben kerestünk fel, hogy tegye meg jelölését az elkövetkezendő 6 év gondnokára, presbitereire. Összesen 109 jelölt lap érkezett vissza a közel 300 kiküldött lapból. E helyről is köszönöm azok közreműködését, akik fontosnak tartották véleményük kinyilvánítását ebben a fontos kérdésben!

A presbitérium a legutóbbi gyűlésén a jelölések alapján összeállította azt a jelölt listát, aminek alapján november 12-én minden választójogosult gyülekezeti tag leadhatja szavazatát az általa alkalmasnak tartott jelöltekre.

Gyülekezetünk sajátosságából adódik, hogy 3 szavazólap lesz. Az elsők azoknak a neve lesz, akik a 16 fős presbitériumban a legtöbb szavazatot kapott jelölteként 13 fő rendes és 5 fő pótpresbiterként kezdhetik meg munkájukat 2018. január 1-jén.

A második szavazólapon azoknak a neve lesz, akiket a vidéki szórványokban jelöltek: Bélmegyeri, Kamuton, Muronyban és Tarhoson. Közülük a Bélmegyeri, Kamuti és Muronyi jelöltek presbiterként, a Tarhosi jelölt vidéki pótpresbiterként juthat be a presbitériumba. Kérjük, hogy amennyiben személyük ellen nincs kifogásuk, adják le rájuk is a voksukat, hogy elegendő szavazatot kaphassanak!

Végül a harmadik szavazólapon az egyetlen gondnok jelölt neve szerepel majd.

Szeretettel buzdítok minden választó jogosultsággal rendelkező gyülekezeti tagunkat, hogy vegyen részt a november 12-én délelőtt, az istentiszteletet követő választói közgyűlésen, s adja le szavazatát az általa alkalmasnak tartott jelöltekre!

A Reformáció 500. – jubileumi – évében különös hangsúlyt kap ez a választás! Legyünk méltók hitvalló őseinkhez, akik sok-sok áldozattal hozták létre és tartották fenn a legnehezebb időkben is egyházunkat és gyülekezeteinket!

Soli Deo Gloria! – Egyedül Istené a dicsőség!

Katona Gyula lelkipásztor

...tartassanak könyörgések, imádságok, esedezések, hálaadások minden emberekért, királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelemmel és tisztességgel. Mert ez jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és igazság ismeretére eljusson...

November 12-én választanak presbitériumot a reformátusok

A hat éves ciklus lejártával a református egyházban országsszerte presbiterválasztásokat tartanak. A voksolás alkalmával sor kerül a gondnok megválasztására is.

A református egyház demokratikus felépítésű, a gyülekezet választójoggal rendelkező tagjai választják hatévente a presbitérium tagjait. A testület elnöke a lelkész és a gondnok (kettős elnökség elve). A presbiterok döntenek minden, az egyházközséget érintő ügyben. Békésen a református egyházközséget Békés város mellett Tarhos, Bélmegyer, Murony és Kamut reformátussága alkotja. 2017-ben 16 tagú presbitérium kerül megválasztásra. Gondnoknak öt személyt jelölt a gyülekezet, de végül a jelöltséget csak Gellén János jelenlegi gondnok (világi elnök) vállalta. A 16 presbiteri helyre 29 jelölt van.

A jelöltek:

Békési Mihály
Bélteki Zoltán László
Bíró György
Birizdó Lajos (Kamut)
Borbély Imre (Tarhos)
Hégely László
Gellén János
Horváth Lajos
Hodoroga Péter
Izsó Gábor
Cs. Kiss Andorné
Kocsor Sándorné
Kürti Mária
Molnár Gergely
Mucsi András
Németh Pálné (Murony)
Tóthné Szabó Ibolya
Okányi Ibolyka
Ifj. Pap Gábor
Polgár Zoltán
dr. Püski János
Rauszné Nagy Zsófia
Dr. Sas Istvánné
Seller Lászlóné
Szabó László (Bélmegyer)
Szász Sándor
Szászné Sas Hajnalka
Tarkovics István
Zsombok Imre

Szavazati joga van minden megkeresztelt, konfirmált, úrvacsorázó, egyházfenntartói járulékot fizető reformátusnak, aki kérte felvételét a választói névjegyzékbe.

Kedves Barátaim!

Legutolsó osztályomtól kaptam búcsú-lajándékként egy faliórát, amire kedves ígéret írták rá: „Légy hű mindhalálig, és néked adom az életnek koronáját” Jel.2.10. Amikor érettségi elnök voltam – gyakran nem egyházi fenntartású középiskolában –, mindig elmondtam a frissen érettségizett fiataloknak: „Légy hű önmagadhoz, légy hű barátodhoz, légy hű leendő házastársadhoz, légy hű iskoládhoz, légy hű hazádhoz, amelyhez nyelved, kultúrád köt, és ahol, egyedül a világon, otthon lehetsz.” Most

a presbiter- és gondnokválasztás előtt fontosnak tartom: légy hű egyházzadhoz is. Ahhoz a magyar református egyházhoz, amely nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a történelem viharos évszázadaiban megmaradhassunk keresztyénnek, és megmaradhassunk magyarnak.

Életem során mindig szem előtt tartottam ezeket a gondolatokat. Apai felmenőim – akik egyszerű parasztemberek voltak –, bizonyára nem fogalmazták ezt így meg, de igyekeztek így élni.

A mai világban – ami arra ösztökél bennünket, hogy adjuk fel hitünket, múltunkat és mindent, ami fontos az ember, a gondolkodó ember számára – nagyon fontos a hűség, a hit, és számomra: református egyházunk jövője. Remélem, rajtam kívül még sokan gondolják ezt így. Az egyházi szolgálatot eddig azért vállaltam, mert szolgálat. Nem tekinthettem, és nem is tekinthetem a hatalom valamely megnyilvánulási formájának, amit elérni cél sok ember számára.

Azért nem tekintettem, mert tudom jól, hogy Istentől kaptam, és bármikor vissza is veheti. Ugyanakkor, ha hű akarok lenni teremtő Istenemhez, nem futhatok el a feladat elől. Jónás próféta ugyan megtette, tudniillik arra a hajóra szállt fel, ami éppen az ellenkező irányba vitte, mint amerre Ninive volt, de mégis Ninivébe jutott – bár egy cet gyomrában –, ahová Isten küldte.

Kedves Barátaim, bízunk abban, hogy hajónk helyes irányba tart, Istennek kedves az életünk, és velünk van, s ha ő velünk, kicsoda ellenünk?

Gellén János

Reformációi istentiszteletek

**Ezúton hívjuk gyülekezetünk tagjait
és minden érdeklődőt**

a reformáció 500. évfordulója alkalmából

szervezett ünnepi istentiszteletekre:

Október 29-én (vasárnap) 17⁰⁰ órakor a város protestáns gyülekezetei közös alkalmat tartanak a Teleky utcai baptista imaházban..

Október 31-én kedden délelőtt iskolánk tanulóival tartunk 9¹⁵-kor ünnepi, műsoros istentiszteletet a református templomban.

Mindenkit szeretettel várunk!

Presbiterválasztás elé

Istenünk végtelen kegyelme folytán ismét jelentős esemény előtt áll református egyházunk. Törvényünk értelmében megújulnak presbitériumaink, amelyek szerepe nélkülözhetetlen gyülekezeteink és egész egyházunk kormányzásában.

Bizonyosan ezúttal is lesznek közöttünk, akik megfáradtak a lassan véget érő ciklus folyamán, esetleg megromlott egészségi állapotuk miatt már nem tudják vállalni megtisztelő szolgálatukat. Illesse méltó köszönet ezeket a hittestvéreinket eddigi fáradozásaikért! Helyesnek tartanám, ha tiszteletbeli presbiterként tanácsaikkal, tapasztalataikkal továbbra is segítenék gyülekezeteink, egyházunk életének alakítását, jobbra tételét, amennyiben még módjukban áll ennek a tiszteletre méltó feladatnak a vállalása és lelkiismeretes végzése.

Remélem, sokan vannak közöttünk, akik az új ciklusban is – esetleg már sokadszor – szívesen vállalják a presbiteri szolgálatot, de a dolgok természetéből adódik, hogy új presbiterekre is szüksége lesz református egyházunknak. Szükségünk lesz olyan nő- és férfitestvéreinkre, akik vállalják a szolgálatot, akik elfogadják a megtisztelő hívást, hogy az Úr munkatársai legyenek az ő üdvtervének megvalósításában, Isten országa építésében. Az ő bátorításukra idézem Ézsaiás prófétát: „Mert a hegyek megszűnhetnek, és a halmok meginoghatnak, de hozzád való hűségem nem szűnik meg, és békességem szövetsége nem inog meg – mondja könyörülő Urad.” (Ézs 54,10)

Tapasztalatból tudom, hogy sokan megrettennek, ha valamelyik gyülekezeti tag a presbiteri tisztségre kívánná javasolni őket. Általában így szokták még a jelölést is elhárítani: „Kevés az én erőm ahhoz a feladathoz.” „Hogy lennék én méltó erre a tisztségre?” „Ugyan, hogy kívánhatná bárki is, hogy én vállaltam ezt a megtisztelő, de számomra megoldhatatlan feladatot?” Általános jelenség, hogy a szóba hozott jelöltek csak és kizárólag a maguk erejével számolnak. Nem veszik figyelembe a felülről kérhető és kapható segítséget. Szeretném minden ebben az ügyben érintett hittestvérem szívére helyezni azt az alapigazságot, hogy az Úr sosem állít bennünket olyan feladat elé, amelyet ne tudnánk megoldani az ő segítségével. Arra biztatom presbiterjelölt társaimat, hogy ebben a tudatban vállalják a felkínált feladatot!

Péter apostol a következőképpen határozta meg a presbiterek feladatkörét: „...legettessék Isten közöttetek levő nyáját, ne kényszerből, hanem önként...” (1Pt 5,2) Ez a fennkölt megfogalmazás kelthet aggodalmat, netán félelmet is a presbiteri tisztségre javasolt hit-

testvéreinknél. Éppen az indokolatlan félelmek eloszlatása érdekében érdemes mai köznyelven megfogalmaznunk, hogy itt Péter apostol gyülekezeteink, egyházunk gondozását, Istenünk országának építését várja el tőlünk, amire az Úr segédelmével úgyszólván mindnyájan alkalmasak lehetünk.

Jó, ha mindannyiunk előtt világos: minden tisztas erőfeszítésünk ellenére csakis Urunk imádságban elkérhető és megkapható segítségével tudjuk ellátni fontos és megtisztelő presbiteri, gondnoki és főgondnoki feladatainkat. Ennél fogva értelmetlen és felesleges dolog egy ilyen fontos döntés előtt saját lelki-szellemi erőinket mérícskélünk. Tudjuk, hogy mennyei Gazdánk elébe vitt kérésünkre mindenkor kész kipótolni a nálunk mutakozó erőhiányt.

A teremtet világ – benne főként Európa – jelenlegi viszonyai között különösen nagy szükségünk van erőink egyesítésére, református keresztény identitásunk és magyar nemzettudatunk erősítésére.

Kedvező hatása lehet, ha a presbitériumban többféle foglalkozás is képviselőre jut, amennyiben erre mód van. A pályázati rendszer indokolja a jogászok, közigazdászok jelenlétét, de természetesen az is hasznos, ha egy építész, orvos, tanár is ül a testületben. Jól megférhet ezzel az iparosok – például ács, kőműves, tetőfedő – közreműködése a célszerű döntések meghozatalában.

Rendkívül fontos, hogy a presbitériumban a lelkipásztor és a presbiterek egy irányba húzzanak, mert csak így van előrehaladás. Ellenkező esetben csak pangást, helyben járást tapasztalhatunk, amit mindenképpen el kell kerülnünk. Az sem szerencsés, ha a presbiterek szerepe csak a tekintélyelv alapján előterjesztett javaslatok megszavazására korlátozódik, azaz a presbitérium „bólintó Jánosok” testületévé válik.

Cselekedje Szentleke által a minden kegyelem Istene, hogy ezúttal bővelkedjünk az áldozatra, önzetlen szolgálatra kész jelöltekben, és a legrátermettebbeket tudjuk megválasztani!

Huszár Pál

A szerző dunántúli főgondnok, a Zsinat világi elnöke.

A cikk a Reformátusok Lapja 2017. augusztus 27-i számának vezércikke.

Fotó: Dimény András

Presbiterség az egyház történetében

Mi a presbiterek feladata? Mikor alakult meg egyházunkban az első presbitérium? Mit nevezünk a paritás elvének? A Magyar Református Presbiteri Szövetségnek az idén őszi presbiterválasztásra felkészítő összeállításából kiderül.

Az első keresztény gyülekezetek számára irányadó volt az egyetemes papság elve: „Ti azonban választott nemzetiség, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdessétek nagy tetteit annak, aki a sötétségből az ő csodálatos világosságára hívott el titeket; akik egykor nem az ő népe voltatok, most pedig Isten népe vagytok” (1Pét 2,9-10)

Ebbe beletartoztak a gyülekezetek világi tagjai is. A későbbi idők folyamán az egyház életében kialakult a papi rend (klérus), ahol már a presbiteri tiszt megszűnt, illetve a rendkívül bonyolult hierarchia egyik lépcsőfokává lett. A „vének” jogkörét beolvasztották a püspökök hatáskörébe, akik viszont a korábbinál jóval szélesebb hatalommal (csaknem egyeduralommal) rendelkeztek.

A bibliai presbiteri tiszt a reformáció idején kapta vissza az őt illető helyet. Ebben különösen a Kálvin János által vezetett genfi gyülekezet állt példaként. A nagy reformátor azt vallotta, hogy Isten a gyülekezetet három feladattal bízta meg: az ige hirdetésével (prófétai feladat), az egyház kormányzásával (királyi feladat) és a szegények gondozásával (papi feladat). Ezt a hármas feladatot pedig négy hivatal

útján tölti be: lelkipásztor, tanító, presbiter és diakónus. A presbiterek (a vének tanácsa) gyakorolta az egyházkormányzást és a gyülekezet anyagi és erkölcsi felügyeletét – vagyis a királyi jogkört.

A genfi példa nem mindenütt valósult meg. A reformáció különböző ágain belül nem egyszerre és nem egységesen formálódott az egyház belső szervezete. Ahol a földesúr és az államrend türelmes volt az új tanításokkal szemben, ott a presbiteri tanácsok erőteljesebben fejlődtek, de szerepet játszottak a történelmi körülmények is, mint például Magyarországon a török hódoltság és az ellenreformáció idején, amikor sok gyülekezetet a presbiterek tartottak életben.

Presbiterek tehát kezdettől fogva voltak, de mióta létezik „presbitérium”, mint testület?

A presbiterek szerepe nagyon előtérbe került, amikor falvak maradtak lelkipásztor nélkül az ellenreformáció üldözése következtében. Hazánkban a helyzetet könnyítette az, hogy a huszita előreformátorok idejében már kialakultak az ún. kistanácsok, amelyek hasonlítottak a presbitériumokra. A huszitizmus tudvalevőleg jelentős hatást gyakorolt a magyar keresztyénség életére.

Az evangéliumi presbiteriális egyházkormányzás alapjait hazánkban a nagy reformátor, Szegedi Kis István fektette le „Loci Communes” című munkájában. Talán ennek is köszönhető, hogy az 1555. évi II. erdödi zsinat már említést tesz a presbiterokról, mint akiknek a lelkész mellett „... kötelességük, hogy a népeket házanként is intsék ...”

A reformáció után jelentkező puritanizmus térhódítása egyebek között azt is eredményezte, hogy felgyorsult a presbitériumok felállítását célzó folyamat. Az egyszerű, tanulatlan, de hívő egyháztagok bevonása az egyházkormányzásba ellenszenves volt a nemesek szemében. Így a szatmárnémeti zsinat elvetette a presbiteri egyházkormányzás eszméit, mondván: „a nép nyomorú és szolgálai állapota és képességiánya, valamint a világi urak ellenzése miatt a presbitériumok felállítása nemcsak nehéznek, de teljességgel lehetetlennek látszik”. A puritánok azonban nem adták fel a harcot. Lorántffy Zsuzsanna fejedelemasszony udvari papja, Medgyesi Pál „Rövid tanítás a Presbyteriumról” című munkájában szembeszállt a szatmárnémeti zsinat döntéseivel, és bátran kiállt a presbitériumok felállítása mellett. A hivatalos presbitérium első megalakulása 1617-re tehető, amikor a pápai gyülekezet Kanizsai

Pálfi János esperes vezetésével megalakította a Magyar Református Egyház első presbitériumát. A vallásszabadság eljövételével azután is megmaradt ez az intézmény és a református megújulási mozgalmakban sok helyen jelentős szerepet vállalt.

A nem lelkészi egyháztagok nagyobb szolgálati lehetőségeivel párhuzamosan idővel megfogalmazódott az az igény, hogy a világiak erősebb befolyással rendelkezzenek az egyház életében. Ez a 18. század végére valósulhatott meg, amikor a világiakat a lelkészekkel egyenlő befolyással ruházták fel. Ekkor vezették be az egyházkerületi főgondnoki tiszteletet, és mondták ki a lelkészek és a világiak egyenlő arányú képviselőit az egyházi gyűléseken. Ezt az elvet nevezik a paritás elvének. Mindezt az 1791. évi budai zsinat tette teljessé. Sajnos ez akkor nem lett törvénnyé, mert az uralkodó ezt nem szentesítette, csak a 19. században került be egyházi törvényeink közé.

Forrás: www.reformatus.hu

Hitvallásunk a presbiteri tisztségről

Mit tanít a Második Helvét Hitvallás a presbiterokról és a testületi vezetésről? A Magyar Református Presbiteri Szövetségnek az idén őszi presbiterválasztásra felkészítő összeállításából kiderül.

A Második Helvét Hitvallás XVIII. fejezete foglalkozik **az anyaszentegyház szolgálival**, azok rendeltetésével és kötelességeivel. **A presbiterokról** ezt mondja: „A presbiterek idősebb emberek és mintegy szenátorai és atyjai a gyülekezetnek és azt üdvös tanácsaikkal igazgatják.”

Az egyházi szolgák választásáról: „Az egyházi szolgákat meg kell hívni és törvényes egyházi választással meg kell választani, azaz választás ki őket lelkiismeretesen az egyház vagy azok, akiket erre az egyház kiküldött, szép rendben, zavargás, pártoskodás és marakodás nélkül. De ne akárkit válasszanak, hanem alkalmas embereket, akik szent és igaz tudománnyal, kegyes ékeesszólással, természetes bölcsességgel, mértékletességgel és életük tisztességével tűnnek ki az apostoli előírás szerint, amelyet az apostol a Timótheushoz írt első levél harmadik részében és a Titushoz írt levél első részében fogalmazott meg. Akiiket pedig megválasztottak, azokat a vének közös imádsággal és kézrátétellel szenteljék fel.”

Presbiterek tehát kezdettől fogva voltak, de **mióta létezik „presbitérium”, mint testület?** Ugyanott: „Jeromos is hasonló dolgokról számol be a Titushoz írt levél magyarázatában, ezt mondván: »Mielőtt az ördög ösztönzésére versengések támadtak a hitben, a presbiterek közös tanácsa által kormányozták a gyülekezeteket.... «Jeromos... hozzáteszi: »Amiképpen a presbiterek tudják, hogy ők az egyház szokásai következtében vannak alávetve annak, aki fölöttük van rendelve, úgy a püspököknek is tudniuk kell, hogy ők inkább szokásból, mint az Úr rendelkezésének igazsága szerint állanak felette a presbitereknek és velük együtt kell az egyházat kormányozniuk.«”

A XXVIII. fejezetben pedig ez áll: „Az egyház javainak helyes felhasználása egykor és most a következő: Fenntartani a tanítást az iskolákban és a szent gyülekezetekben az egész istentisztelettel, szertartásokkal és az egyházi épülettel egyetemben, aztán gondoskodni a tanítókról, tanulókról és lelkipásztorokról, más szükséges dolgokkal együtt és főképpen a szegények megsegítéséről és eltartásáról. Választassanak tehát istenfélő, bölcs és gazdálkodásban gyakorlott férfiak, akik szabályszerűen kezeljék az egyházi javakat.”

forrás: www.reformatus.hu

Impresszum: Békési Harangszó – megjelenik negyedévente. A lap a Békési Református Gyülekezet lelkészi hivatalában készül a Gyülekezet tagjai számára • Felelős kiadó: Katona Gyula lelkipásztor • Szerkesztő: Mucsi András, e-mail: mucsi.kdnp@gmail.hu • A szerkesztőbizottság tagjai: Katona Gyula, Mucsi András, Zsombok Imre • Nyomda: Földesi Nyomda Kft. Békés • Kapcsolat: Békési Harangszó, 5630 Békés, Széchenyi tér 21., e-mail: brefegyh@t-online.hu

Borbély Imre, Tarhos,
Kossuth utca 1, 56 éves,
közalkalmazott,
6 éve presbiter

Birizdó Lajos,
Kamut, Petőfi utca 24.,
57 éves, állattenyésztő,
nem presbiter még

Németh Pálné, Murony,
Juhász utca 14, 82 éves,
nyugdíjas, korábban admi-
nisztrátor, 12 éve presbiter

Mucsi András,
Békés, Kispince utca 70.
35 éves, középiskolai tanár,
12 éve presbiter

Szabó László, Bélmegyer,
Zrínyi utca 6.,
46 éves, gépkocsivezető,
1 éve presbiter

Zsombok Imre, Békás,
Szendrei utca 8.,
58 éves, kertész,
még nem presbiter

Tóthné Szabó Ibolya, Békés,
Szánthó Albert utca 22,
71 éves, nyugdíjas, korábban
könyvelő, még nem presbiter

Tarkovác István, Békés,
Bólyai utca 23/3.,
vállalkozó, 62 éves,
még nem presbiter

Szászné Sas Hajnalka,
Békés, Hidvégi utca 19.,
33 éves, tanító-hitoktató,
még nem presbiter

Szász Sándor,
Békés Teleky utca 83, 72
éves, nyugdíjas, korábban
szakoktató, 8 éve presbiter

Seller Lászlóné, Békés,
Malomasszonykert utca 11.,
49 éves, középiskolai tanár,
még nem presbiter

**Dr. Sas Istvánné, Békés, Hid-
végi utca 19, 65 éves, nyugdí-
jas, korábban óvónő, jelenleg
is hitoktató, hat éve presbiter**

Rauszné Nagy Zsófia,
Békés, Kalász utca 25.,
62 éves, nyugdíjas, korábban
bolti eladó, egy éve presbiter

Dr. Püski János,
Békés, Gyűrű utca 2,
59 éves, törzsállattenyésztő,
hat éve presbiter

Pap Gábor,
Békés, Mezei utca 14.,
52 éves, mérnök, 18 éve
presbiter

Okányi Ibolyka, Békés,
Kispince utca 35., 66 éves,
nyugdíjas, korábban bolti
eladó, hat éve pótpresbiter

A gondnokjelölt bemutatkozása

1956-ban születtem. A békési gimnáziumban érettségiztem 1975-ben. A főiskolát és az egyetemet Szegeden végeztem. Középiskolai tanári diplomám van. A Szegedi Kis István Református Gimnáziumban tanára vagyok 1993 óta. A tanítás mellett családi gazdaságot vezetek. Három felnőtt gyermekem van. 2005-től presbiter vagyok, és az egyházi kórus tagja. Az egyházközségi gondnoki feladatot ez év január 1-je óta látom el.

Gellén János gondnok- és presbiterjelölt,
Békés, Bocskai utca 11/1.
60 éves, középiskolai tanár,
12 éve presbiter, egy éve gondnok

Molnár Gergely,
Békés, Karacs Teréz utca 4.,
59 éves, festő-mázoló,
6 éve presbiter

Kürti Mária,
Tarhos, Dózsa Gy. utca 6.,
57 éves, pedagógus,
még nem presbiter

Izsó Gábor,
Békés, Babilon sor 21., 66 éves,
pedagógus, polgármester,
18 éve presbiter

Hodoroga Péter,
Békés, Kossuth utca 2., 63
éves, tanár,
még nem presbiter

Kocsor Sándorné, Békés,
Bocskai utca 40., 62 éves,
nyugdíjas, korábban bolti
eladó, még nem presbiter

Cs. Kiss Andorné,
Békés, Hajnal utca 39,
75 éves, nyugdíjas, tanár,
12 éve presbiter

Polgár Zoltán, Békés, Keserű
sor 12., 40 éves, kulturális
központ igazgatóhelyettese,
6 éve presbiter

Horváth Lajos,
Békés, Tündér utca 4/1.,
60 éves, földhivatali ügyintéző,
még nem presbiter

Hégely László, Békés, Tündér
utca 6/1., 81 éves, nyugdíjas,
korábban mezőgazdasági
szaktanár, 24 éve presbiter

Békési Mihály László, Békés,
Fáy utca 10., 74 éves, nyug-
díjas, korábban középiskolai
tanár, 18 éve presbiter

Bélteki Zoltán László, Békés,
Rákóczi utca 3., 53 éves,
élelmiszeripari munkás,
18 éve presbiter

Bíró György,
Békés, Veress Endre utca 1.,
60 éves, nevelő,
18 éve presbiter

Évfordulók

500 éve

1517 – egy új korszak kezdete

1517. október 31-e korszakhatár a kereszténység történetében. Ezen a napon egy német kisvárosban, Wittenbergben Luther Márton (1483-1546) Ágoston-rendi szerzetes 95 tételben hozta nyilvánosságra a búcsúcédulák árusításával szemben megfogalmazott teológiai ellenérveit.

Luthert vitairatának megfogalmazására a Német-római birodalom területén tapasztalt, a búcsúcédula árusítással kapcsolatos visszaélések ösztönözték. Johannes Tetzel dominikánus szerzetes tevékeny résztvevője volt a német választófejedelemségek területén folytatott búcsúcédula-árusításnak, amely hivatalosan a római Szent Péter-bazilika építésének támogatását célozta. Tetzel számos helyen hirdette a következőket: *„Mikor a pénz a ládikába hullik, a lélek a tűzből menten kiugrik.”* Luther 95 tézise közül több kimondottan ezt a tetzeli kijelentést támadta. *„Emberi balgaságot hirdetnek, amikor azt mondják, hogy mihelyt a ládába dobott pénz megcsörren, a lélek azonnal a mennybe száll”* – alapította meg, hozzátéve: *„csak annyi bizonyos, hogy a ládában megcsörrenő pénz által nagyra nőhet a haszonlesés és a kapzsiság. Az egyház közbenjáró szolgálatának eredményessége azonban egyedül Isten jó tetszésétől függ.”*

Luthert mélységesen felháborította, hogy az egyház ilyen formában használja ki tekintélyét, és szavát a Szentírás elé helyezi, holott aszerint *„a bűnt egyedül Isten bocsáthatja meg”*. Szándékában állt X. Leó pápa figyelmét ráirányítani ezekre a visszatetsző jelenségekre, valójában azonban egyes tételei már bizonyos pápai intézkedések helyességét is kétségbe vonták – például kérdésessé tette, vajon miért fordítanak olyan jelentős részt a búcsúcédulák-ból befolyt összegekből a Szent Péter bazilika építésére, komoly anyagi terhet róva ezzel a szegénységben élő népre, pedig a pápa a saját vagyonából is megtehetné ezt.

Luther azt szerette volna, hogy vitairata az egyházon belül érjen el megtisztulást, ezzel szemben ténylegesen a német választófejedelmek és a választófejedelemségek polgárai között talált támogatókra. 1517. október 31. után olyan három éven át tartó folyamat indult el, amelynek végpontját az 1521. áprilisi worms-i birodalmi gyűlés jelentette. A vele már korábban közölt pápai átkon túl, ezen a gyűlésen birodalmi átokkal sújtották Luther Mártont.

Ezután Luther több fórumon is szembe került a pápaság képviselőivel. Mindennek az lett a következménye, hogy nyilvánvalóvá vált a szakadás Luther, követői és a római katolikus egyház vezetése között.

Bár a 95 tétel nem mutatta fel teljes egészében a reformáció fő tanításait – hiszen Luther akkor még elfogadta a búcsú intézményét és csak a visszaélésekkel szemben lépett fel –, már ekkor megmutatkozott az a szemlélet, amely a Szentírásnak elsőbbséget szentel és amely a protestánsok gondolkodását napjainkig meghatározza.

450 éve

A Helvét Hitvallást elfogadó Debreceni Zsinat

Magyar református közösségünk kialakulásában az 1567-es debreceni zsinatot tekintjük mérföldkőnek. A 16. század közepére Kelet-Magyarországon és Erdélyben feszültség alakult ki a svájci reformátorokat és a Luthert követők között. Emellett az antitrinitarizmus (szentháromságtagadás) megjelenése és a tanítások között egyre jobban kirajzolódó különbségek megkerülhetetlenné tették, hogy a különböző hitvallásokat elfogadó irányzatok követői saját szervezeti egységet alakítsanak ki.

A magyar református egyház megalakulása – ahogy a reformáció nyomán létrejövő más egyházaké is – egy évtizedeken át tartó folyamatos fejlődés eredménye volt. Ennek a folyamatnak kiemelkedő mérföldköve a magyar reformátusok számára az 1567. február 24-én és 26-án ülésező debreceni zsinat. A gyűlésen részt vevő lelkészek egybehangzóan elítélték az antitrinitarizmust, illetve a II. Helvét Hitvallás elfogadásával megerősítették a kálvini irányzathoz tartozásukat. Megszülettek a magyar reformátusok első egyházi törvényei és meghatározták az istentiszteleti liturgiát. Ennek hatására Tiszántúlon megszilárdult az első református egyházszervezet. Az itt megfogalmazott egyházi rendtartás szolgált alapul a következő évtizedek zsinatainak az egész Kárpát-medencében.

Melius Juhász Péter neve egybeforrt a debreceni zsinattal. Wittenbergi tanulmányai során ismerkedett meg a reformáció tanaival, onnan hazatérve az itthoni megújulás élére állt. Miután János Zsigmond erdélyi fejedelem az unitárius vallást választotta, s hatalmával mindent elkövetett, hogy valamennyi református antitrinitáriussá legyen, Melius megvédte Tiszántúlt és Debrecen, így az ott élők megmaradhattak a református hitben. Püspöki tisztsége tette lehetővé, hogy összeállítsa a debreceni zsinat által a szentháromságtagadókkal szemben elfogadott hittételek, valamint az egyházi szabálygyűjtemény szövegét.

A 16. század végére a magyar lakosság több, mint kétharmada reformátussá lett. Fokozatosan szétváltak a helvét és az ágostai hitvallású protestáns közösségek Felső-Magyarországon, Erdélyben, a török hódoltság területén, valamint a Dunántúlon is, és a felekezeti alapú gyülekezetek egyházmegyékbe, illetve egyházkerületekbe szerveződtek.

Bár a 16. században az egyházak még nem országos szinten szerveződtek, a protestáns egyházak a kezdetektől zsinatokon fogadták el hitvallásaikat és egyházi törvényeiket (kánon). Az évszázadok során kialakult a mai magyar református egyházak szervezeti felépítése: a legalapvetőbb és legkisebb egységek a helyi gyülekezetek (egyházközségek), melyeket a lelkészek, valamint a világi presbiterek (az élükön álló gondnokkal) vezetnek. Az egyházközségek egyházmegyéket, azok pedig egyházkerületeket alkotnak. Az egyházmegyéket esperesek és egyházmegyei gondnokok vezetnek, a kerületeket pedig püspökök és egyházkerületi főgondnokok irányítják. Az egyház életét érintő országos kérdéseket rendszeresen ülésező zsinat tárgyalja meg, melyet egy lelkési és egy világi tagból álló elnökség irányít.

Forrás: www.reformacio.ma időkerék

Javasoljuk olvasóinknak, hogy látogassanak el az oldalra!

A hazaszeretet Istentől rendelt feladat

Textus: „Mert hogyan tudnám elnézni azt a veszedelmet, amely népemre vár, és hogyan tudnám elnézni rokonaim pusztulását?” (Eszter 8,6)

1956 óta sok minden változott. 61 év alatt változott a közfelfogás és a társadalmi berendezkedés. Főleg ha onnan indulunk el, ahonnan október 6-án befejeztük. 6-án, amikor az Aradi 13-ra emlékeztünk példaképeket kerestünk. Olyanokat, akik többek voltak, mint szürke unalmas történelmi személyek, akik többek voltak annál, minthogy évente egyszer felolvassuk itt közösen a neveiket és egy fél óra múlva folytassuk a napunkat, mintha semmi sem történt volna. Az Aradi vértanúk személyében találhattunk ilyen példaképeket.

Tudjátok, hogy lehet értelmese és értelmentlenül is emlékezni. Lehet úgy, hogy összeülünk, emlékezzünk, tiszteletet adunk, aztán mintha MISEm történt volna, folytatunk mindent, ahogy eddig. Vagy lehet hatásosan, úgy, hogy valami megmaradjon bennünk. Hogy többként, máshogy gondolkodva vonulunk ki a templomajton és ezzel egyidejűleg vonulunk be a hétköznapiakba. 1956 eseményei kapcsán engem elgondolkodtatott, hogy mi vezetett el odáig, hogy az akkor élő emberek kirobbantsanak egy forradalmat? Mégis mi az, ami vezette őket? Arra jutottam, hogy a hazaszeretet!

Mert hogyan tudnám elnézni azt a veszedelmet, amely népemre vár, és hogyan tudnám elnézni rokonaim pusztulását? – hangzott el a mai textusban Eszter szájából. Eszter, Xerxész perzsa király zsidó származású felesége volt. Ebben az egy versben éppen felszólal a saját népe érdekében a király előtt. Mert Hámánnak, a király egyik emberének az volt a terve, hogy népét eltünteti a föld színéről, kiirtja a zsidókat.

Volt egy olyan törvény Perzsiában, hogy a királyné csak akkor szólhatott férjéhez, hogy ha engedélyt kap tőle. Eszternek tehát ez a felszólalása egyáltalán nem volt veszélytelen dolog. (Főleg, hogy Xerxész az előző feleségét kegyetlenül kivégeztette.) Eszter azonban vállalta a veszélyt a népe érdekében, mert szeretete a népét és hazáját. Királynéként nyugodtan mondhatta volna azt is, hogy nem érdekli már a népe ahonnan jött. Elvégre megvolt mindegy. Gyönyörű palota, szebbnél szebb ruhák – ahogy egy királynéhez az illik. Erre ő? Kiáll az uralkodó elé, és kockára tesz mindent.

A hazaszeretet kihalófélben lévő fogalom! Megfoghatatlan érzés sokaknak, pedig a hazaszeretet kötelesség. Erről ritkán esik szó manapság! Hazánkat és népünket szeretni a felebaráti szeretet egyik különleges formája. Közös munkát, kölcsönös segítségnyújtást, kölcsönös védelmet is jelent. De közös örömeztetést és közös szenvedést is, azaz sorsközösséget jelent.

Október 20-án reggel emlékezett a Szegedi Kis István Református Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium diáksága az 1956-os forradalom hőseire. Az ige hirdetés szolgálatát Molnár Máté református lelkész végezte.

A gimnázium 11.B osztálya (osztályfőnök: Gellénné Körözi Eszter) adta az ünnepi műsort, amely történelmi fotók, szövegek, versek bemutatása mellett újszerű módon mozgásos elemeket, naplókeretbe ágyazott személyes élményeket tartalmazott. A diákok arra keresték a választ, hogy van-e üzenete 1956-nak a mai ember számára? Sajnos a válasz az, hogy a mai fiataloknak keveset mond a forradalom története, de az idősebbek valamilyen szinten érintettek benne.

Eszter könyve 8. fejezetének 6. verse alapján tolmácsolta Isten üzenetét Molnár Máté. Mint mondta, 1956 óta eltelt 61 év és sok minden megváltozott: a társadalmi környezet, a közfelfogás, az emberek gondolkodása. Az október 6-i hősök példaképek, de október 6. kapcsán még mindig keressük a példaképeket. Az alapkérdés: Mi robbant ki egy forradalmat? Mi kell hozzá? A forradalmároknak volt valami, és ez a hazaszeretet, ahol az meg volt Eszter királynéban, aki férjénél, a perzsa királynál is közbenjárt népéért. Mindez akkor és ott nem volt veszélytelen. A hazaszeretet a felebaráti szeretet különös formája, mert van benne együttes örömeztetés és szenvedés is. A hazaszeretet Istentől rendelt feladat. Te meg tudtad volna tenni? Mi meg tudnánk tenni mindezt? – tette fel a kérdést a lelkész a szószékről. A mai társadalom én-központú és hiányzik a nemzeti öntudat. A reformáció évében ki kel mondanunk, hogy a mai fiatalság a hazafiság reformációjára szorul. Nincsenek célok és nincs kitartás. A népek és nemzetek benne vannak Isten tervében, aki a nemzet szintjén is kíséri az életünket. Ezért fontos, hogy legyen bennünk hazaszeretet – hallhattuk.

A Hazaszeretet Istentől rendelt feladatunk! Azt hiszem az 56-os fiatalok, középkorúak és idősebbek ennek az Isteni igénynek tettek eleget.

Akár Eszter királynéra, akár október 23 hőseire gondolsz, meg tudtad volna tenni azt a lépést amit ők megtették? Képes volnál feladni kényelmes életedet? Elviselnéd az elnyomást, ha megadnak mellé egy csomót mindent? Vajon mi, 2017-es évben élő nemzedék tagjai tudnánk-e lépni egy forradalmat, ha kellene?

Annakra énközpontú lett itt minden körülöttünk, annyira csak a saját kényelmünkkel vagyunk elfoglalva, annyira összerosódott egyes nemzetek kultúrája, annyira nincs már nemzeti öntudat, hogy azt sem tudnánk, miért kellene harcolni egy hasonló helyzetben. Mi hiányzik belőlünk? Mi az, ami nekik megvolt, nekünk pedig nincs?

Aki esetleg nem tudná, idén a reformáció 500. évét ünnepeljük. Azt hiszem a mai nemzedék „hazafiság reformációra” szorul! Sok mindent elfelejtettünk az elmúlt 60 évben. Nincs bennünk tűz. Lemondunk a dolgainkról, szűk látókörűek vagyunk, nincsenek céljaink, és ha vannak, nem vagyunk elég kitartóak, hogy elérjük azokat. A reformáció évében tudatosítanunk kell, hogy a népek és nemzetek nem véletlenül, hanem Isten akaratából vannak. „Isten uralkodik a nemzetek fölött; Isten ott ül az ő szentségének trónján.” (Zsolt 47)

A Mindenható szabta meg a nemzetek helyét, határait, nyelvüket, adottságaikat, sajátosságait. Isten nem csak az egyéneknek adott egyfajta életprogramot. Hanem a nemzeteknek is. Isten a nemzet szintjén is kíséri életünket, és keresztyén emberként ebben a viszonyban is bizonyos dolgokat elvár tőlünk. Itt elsősorban a hazaszeretetre gondolok.

Ébredjünk fel tehát, és Isten segítsen bennünket arra a felismerésre, amire eljutottak az október 23-i honfitársaink is.

Ha már ide születünk Magyarországra, akkor énközpontú életünk helyett időnként felelősen gondoljunk szeretett hazánkra is! Ámen

A városvédő egyesület is emlékezett a reformációra

A Békési Városvédő és Szépítő Egyesület sikeresen pályázta meg a Reformáció Emlékbizottság és az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiírt Reformáció 500 pályázatot (pályázati azonosító: REB-17-PROG-0187). Ez tette lehetővé az egyhetes előadássorozat megtartását.

A békési kulturális központ kápolnaterme adott otthont annak a konferenciának, amelyet október 2. és október 5. között rendezett meg az egyesület. Minden nap délelőtt a városi középiskolások kaptak lehetőséget arra, hogy különböző nézőpontból megvilágított előadásokban ismerkedjenek az ötszáz évvel ezelőtti eseménnyel. A záró alkalomra október 5-én délután került sor ugyanott. Ekkor a város érdeklődő közvéleménye számára nyilvános alkalmat rendeztek a városvédők. Az eseményt megtisztelte jelenlétével **Forró László**, testvértelepülésünk, Hegyközkovácsi református lelkésze is.

Forró László, aki a Királyhágómelléki Református Egyházkerület lelkészi főjegyzője is, azt mondta, hogy az ötszázadik évforduló nem hozta el azt a lelki megújulást, amire szükség is lenne. Néhány dolgot számba kellene venni, átértékelni. A reformációt és az egyház megújulását úgy képzelik el, hogy struktúraváltás elég lenne. A régi istentiszteleti rend, a keretek megváltoztatása nem a megoldás, hanem a lélek-váltás a szükség lépés. Az emberek lelkének kell megújulnia. Az y-generáció a lelki békére, áhítatra vágyik. A másik probléma az, hogy a református egyház nem tud erőt felmutatni. Az egyes egyháztestek között a Kárpát-medencében a határok nem átjárhatóak. A magyar reformátusok számára a trianoni határ nem átjárható, önkéntes vállalás alapján. Ez alatt azt érti, hogy nehézkes az egymás közötti együttműködés. A zárt egyházkerületek helyett nyitott egyházkerületek kellenek. A harmadik kérdés az ökumené félreértett modellje. A falakat le kell bontani, de rácsos kerítés kell. Az egyes felekezetek átláthatnak egymáshoz, de nem feloldódni kell, hanem megtartani a jellegzetességeinket. Meg kell őrizni a sajátosságainkat.

Molnár Máté református lelkész a reformáció főbb tanításait és alakjait mutatta be. Néhány fontos fogalom tisztázása után az előadó bemutatta a reformáció öt alapelvét: sola Scriptura (egyedül a Szentírás); sola fide (egyedül hit által); sola gratia (egyedül kegyelemből); solus Christus (egyedül Krisztus); soli Deo gloria (egyedül Istené a dicsőség). Ezeknek elmagyarázta a teológiai jelentőségét is. Ezt követően rátért a reformátusok két legfontosabb hitvallási irata, a Második Helvét Hitvallás és

tyén embernek tudnia kell Istenről, Jézus Krisztusról, Szentlélekről, a helyes keresztyén magatartásról és az anyaszentegyházról.

Ezen a művön több, mint 20 éven át dolgozott Kálvin, bővítette, finomította. Alapelve az volt, hogy mondanivalóját olyan világosan és egyszerűen fejezze ki, hogy azt mindenki megérthesse. És ez sikerült is neki. Ő építette ki a legtisztább teológiai rendszerré a reformáció tanításait. – Kb 1400 oldal! Kálvin ezt a csodálatos remekművet 27 éves korában írta. Az első mű 1536-ban jelent meg Bázelen, amit még 4 kiadás követett, mindig bővítve, gazdagítva az elsőt. A könyvet Franciaország királyának II. Ferencnek ajánlotta, de végül is az egész keresztyén világnak szóló hatalmas üzenetté lett. Rendkívüli hatását bizonyítja, hogy még ellenségei is elismerték következetességét és alaposágát. Az Institutiót még életében, több európai nyelvre lefordították, így német, angol, holland, olasz és spanyol nyelvre is. Később megjelent a lengyel fordítás is. Magyar nyelven elég későn, 1624-ben jelent meg. A nagy fejedelem Bethlen Gábor kérésére, Szenci Molnár Albert fordította le és adta ki. Az előadás hátralevő részében a főbb reformátorok életpályájáról hallhattunk. Molnár Máté összegzése: „A reformáció nem csak vallási és hitbéli megújulást jelentett. Erősen köze volt Európa gazdasági, társadalmi, kulturális fellendüléséhez is. Nem beszélve az irodalomról és a zenéről is.”

Gelléné Köröksi Eszter magyar-ének szakos tanárnő elmondta: A XVI. században a török hódoltság idején a sok szenvedés közepette nagy volt az igény a vigaszra, a lelki táplálásra, a megmaradás reményiségére. A megújított hit, a reformáció (kezdetben a lutheri, később a kálvini irányzat) a megigazulás tanával perspektí-

vát nyújtott az embereknek. Az új találmány, a könyvnyomtatás pedig lehetővé tette, hogy sokakhoz eljusson a Biblia. Károli Gáspár bibliafordítása mérföldkő anyanyelvi tekintetben, ugyanis nemcsak azért jelentős, mert tömegekhez juttatta el a Bibliát, hanem azért is, mert követendő mintaként is szolgált a nyelvhasználatban. A legtöbb lelkésznek volt saját nyomdája, amely által saját prédikációit is kiadhatta. Így járt el Bornemisza Péter is, aki első szépírónk. Már nemcsak prédikációkat nyomtat, hanem kiadja fordításban Szophoklész Elektráját, melyet a magyar viszonyokra aktualizál, valamint az Ördögi kísértések című könyvét, amelyben kifejti, hogy az ördög bizony köztiszteltetben álló személyeket is megkísért, nemcsak gonosztevőket. Részletesen leírja a szomorú eseteket, mintegy elbeszéli azokat, megteremtve ezzel a magyar szépprózát. („Ha nem írhattam volna le, az oldalamat fúrta volna ki”- írja. Az ő tanítványa volt Balassi Bálint, aki már magyar nyelven írta szép szerelmes verseit és vitézségről szóló katonaénekeit, melyek kéziratban, a Balassi-kódexben maradtak fenn. Bécsi kódexe viszont a vallásos témájú verseit

tartalmazza. Amikor Esztergom falai mellett elbúcsúzott az élettől, ezt mondta: „Christus megholt én érettem, és én hogy kételkedjem? Te katonád voltam, Uram, és az te seregedben jártam.” A Krisztus katonája kifejezést Zrínyi Miklósnál is megtaláljuk, de jóval tovább mutat Balassi a hazafias lírája, tudniillik a harcokat, a létért való állandó küzdelmet folytatja a XIX. század lírája is. Megjelenik Berzsenyinél, Kölcsey-nél és legerőteljesebben Vörösmarty-nál a Szózatban, és a XX. században Márainál is a Halotti beszédben.

A XVI. sz. legjellemzőbb műfaja a protestáns népének. Református énekeskönyvünk igen sokat őriz ezekből. Ezek a régi énekek eszünkbe juttatják emberi létünk két fontos célját: „hogya az Isten dicsőíttessék miáltalunk, és hogya a mi embertársainknak használjunk.” (Szikszay György ref. prédikátor) Bár a reformáció irodalmát nyelvújítás előtti nyelvezete elválasztja korunktól, sose volt olyan aktuális, mint manapság. Tessék az analógiákat, párhuzamokat felállítani, rögtön világossá válik minden. Csak a díszlet és a kosztüm változott, a „játék” maradt a régi.

Mucsi András német-történelem szakos középiskolai tanár, református presbiter a békési, tágabb értelemben a Békés megyei reformációról és benne Szegedi Kis István tevékenységéről beszélt. Békés is ünnepel ebben az évben, mert az 500. és a 450. évforduló mellett nekünk ott van 1552, az iskola és a református gyülekezet létrehozásának 465. évfordulója. A protestantizmusnak három formája jelent meg a XVI. századi Magyarországon: a lutheránusok már egész korán, 1526 előtt itt voltak. Valamivel később, az 1540-es években jelent meg a kálvini irányzat, a későbbi református egyház. Az 1550-es években indult el az unitárius mozgalom, amely főként Erdélyben eresztett erős gyökereket. A protestantizmus elterjedésének számos oka volt, ezek között nagyon fontos az ország megosztottsága. A keleti országrész ura I. János király volt, így térségünkben is ő volt az úr. A két király ugyan katolikus volt, de a nehéz helyzet miatt nem merték a vallásüldözéssel magukra haragítani a nemességet, így az új eszmék akadálytalanul terjedtek. Szintén fontos jelenség volt a könyvnyomtatás elterjedése, hiszen ez megkönnyítette és olcsóbbá tette a protestáns vallásos irodalom terjesztését. Az új irányzatok művelt, és hitükben erős, már-már fanatikus emberek voltak, aki erőteljesen képviselték az új nézeteket. A katolikus egyházszervezet széthullott, így nehézkessé vált a papok utánpótlásának megoldása is. A katolikus papság így néhány évtized alatt elolvadt. Békés megyében már az 1530-as években elterjedt a lutheránus felekezet. Békés 1535-ben már lutheránus lelkész szolgált Ozorai Imre személyében. A református vallás elterjesztése

mégis Szegedi Kis István személyéhez kötődik, aki Békésen is szolgált. A lelkész 1505-ben született. Krakkóban és Wittenbergben tanult, járatos volt a bibliai nyelvekben, zenében, irodalomban, teológiában. A még magyar kézen levő kelet-magyarországi területeken szervezett református gyülekezeteket és iskolában. Békésre 1552-ben érkezett Mezőtúrról. Itt megszervezte a református közösséget, valamint a ma is működő iskola elődjét. Innen menekülnie kellett, mert hite miatt üldözték. A Dunántúlon püspök volt, 1572-ben Ráckevén halt meg. A református gyülekezet azóta is működik, a város őrzi a protestáns hagyományokat.

Szegfű Katalin újságíró, médiateanár Merre tovább reformáció? címmel tartott előadást. Az evangélikus szakember Luthert példaképnek nevezte, aki a tetteivel 500 évvel később is tud üzenni. Luther radikális ember volt, ami azt jelenti, hogy a szigorúsága és keménysége ellenére világosságot akart az embereknek. Olyan társadalomban hozott ez változást, amely lelki sötétségben, babonások között élt. Nem akarta, hogy az emberek félelmetes, rettenetes Istenben higgyenek. Az Isten jó és kegyelmes és ő ezt a hitét megharcolta. Önmagát sanyargatva úgy vélte, hogy ezzel kiváltja Isten tetszését. Rátalált a Bibliából egy mondat: Az igaz ember hitből él. Rájött arra, hogy nem jócselekedetek szükségesei, nem lehet megvásárolni Isten szeretetét, hanem a válasz az igaz életünk a ki nem érdemelt isteni kegyelemre. Luther lefordította a Bibliát német nyelvre. Nagy szó, hogy a mi kezünkben ott lehet a Biblia. Luther korában ez nem így volt, már egyetemi tanár volt és nem látott Bibliát. Luther mozgalma nem lett volna ilyen világra szóló, ha nem a pénzről kezd el beszélni. Ez váltott ki botrányt. Mindez ellen szólalt fel 500 éve Luther. Mivel az egyház alapját jelképező rendszert támadta be, belekerült egy sorsfordító áradatba. Mivel sokaknak nem tetszett a túlzott papi hatalom, voltak szövetségesek. Luther nem akart új egyházat alapítani, hanem az emberek lelki életét akarta megújítani. Szegfű Katalin beszélt arról is, hogy milyen kihívások várnak az egyházra napjainkban. Az egyik ilyen kihívás a liberális szellemiség a protestáns egyházakban. Ez befogadó, de sok mindent feladó szellemiség. Az iszlámizmus is komoly kihívás a keresztyénségnek. Ez ötszáz éve is kérdés volt (török veszély). A válasz ma: a hitünk erősítése, a keresztyénség értékeinek megtartása. Az egyház megújulásának fontos eleme a lelki megerősödés. A modern egyháznak a mai világ kommunikációjába is be kell kapcsolódnia. Ha ma élnek Luther, használná a mai kommunikációs csatornákat, de az üzenet nem változna. A modern kor emberét meg kell szólítani. Magyarországon 2011-ben a lakosság fele vallotta magát keresztyén gyökerűnek, de hiszem, hogy van üzenetünk ma is a világnak – mondta az újságíró.

fotók: Gazsó János

A BÉKÉSI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG LELKÉSZI HIVATALA

5630 BÉKÉS Széchenyi tér 21. – Telefon/fax: (66) 411-357 – E-mail: bekes@reformatus.hu

167/2017. szám

MEGHÍVÓ

A Békési Református Egyházközség Elnöksége szeretettel meghívja a Gyülekezet valamennyi választói jogosultsággal rendelkező tagját a 2017. november 12-én, vasárnap, a délelőtti ¼ 10-kor kezdődő istentisztelet után tartandó egyházközségi választói közgyűlésre, melyen az általános tisztújítás jegyében gondnok- és presbiter választásra kerül sor.

A leadott szavazatokkal 16 presbitert, 6 pótpresbitert és 1 gondnokot választhatunk meg.

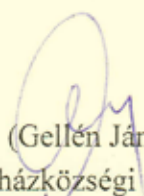
Szeretettel kérünk minden választó jogosultsággal rendelkező gyülekezeti tagunkat, hogy éljen szavazati jogával és vegyen részt a választáson.

Békés, 2017. október 20.

Atyafiságos szeretettel:

(Katona Gyula)
esperes-lelkipásztor

(Gellén János)
egyházközségi gondnok

A szavazás menete

A választói közgyűlésre **2017. november 12-én** (vasárnap) a délelőtti istentisztelet után kerül sor templomban, majd a szavazás a gyülekezeti teremben lesz.

A gondnokjelöltek száma egy, így ha egyetért a jelölttel, a neve melletti körbe egy x vagy + jelet tegyen. Amennyiben nem, a kört hagyja érintetlenül.

Külön szavazólap lesz a békési és vidéki jelöltek számára.

A békési presbiterjelöltek esetében maximum 13 jelöltet ikszelhet be. Szavazhat kevesebb jelöltre is, de ha 13 főnél többet jelöl meg, szavazólapja érvénytelen.

A vidéki jelölteket külön szavazólapon választjuk meg. A jelöltekre x vagy + jellel szavazhat. Bélmegyer, Murony, Kamut egy-egy presbitert küldhet a presbitériumba.

Az eredményt a szavazatok összeszámolása után a templomban azonnal kihirdeti a választási bizottság.

IRODALOM ÉS HATÁRTERÜLETEI

Helye: 5630 Békés, Jantyk Mátyás utca 23-25.
(Kecskeméti Gábor Kulturális Központ)

Ideje: 2017. október 30. (hétfő) 17 óra

A klub háziasszonya:
Gellénné Körözi Eszter
magyar szakos tanár

Téma:
500 éve Reformáció

Vendégelőadó:
Mucsi András

A belépés díjtalan!
Szeretettel várunk mindenkit!

További információ kérhető:
2020.bekesi-nefelejcs.hu
06 (20) 411-7769

Pályázati azonosító: EFOP-1.3.5-16-2016-00402

Pályázat címe: Társadalmi szerepvállalás erősítése a közösségek fejlesztésével a Nefelejcs Békési Kulturális és Hagyományőrző Közhasznú Egyesület kivitelezésében

SZÉCHENYI

 SZÁNDOKTUDAT
KORMÁNY

 EUROPAI UNIÓ
European Social Fund
Állam

BEFEKTETÉS A JÖVŐRE